

PF

Masterclass Invaren vanuit actuarieel perspectief

30 juni 2022

- Fijn dat je er bent
- 60 minuten
- Vragen stellen via chat (anoniem)
- Evaluatie aan het eind

15:00 uur	Opening door host Mandy Ros
10 minuten	Wat staat er in de wet? door Marcel Lever
25 minuten	Wat is evenwichtigheid? Hoe weeg je de belangen af, en: hoe communiceer je erover? door Marc Heemskerk
25 minuten	Hoe ziet het proces rond invaren eruit, welke stappen zijn nodig, welke voorrangregels gelden? door Sacha van Hoogdalem
16:00 uur	Afsluiting

PF

Masterclass Invaren en evenwichtigheid transitie

Marcel Lever

- Sociale partners maken transitieplan voor 1-1-2025
 - Aanpassing pensioenregeling
 - Voorrangsregels bij toekenning van vermogen
- Uitvoerders maken implementatieplan voor 1-7-2025
 - Invulling nieuwe pensioenregeling
 - Beoordeling toezichthouders binnen zes maanden, mogelijk extra info
- Opdrachtaanvaarding, transitie evenwichtig en verloopt beheerst
- Invaren en transitie uiterlijk 1-1-2027

- Invaren vereist verzoek van sociale partners of werkgever
 - Aanspraken uitkeringsregeling gaan over naar nieuwe premiereregeling
 - Invaren is standaardpad, afwijken is mogelijk
- Werkgever mogelijk niet bereikbaar of niet bereidwillig
 - Faillissement onderneming, IFRS
- Vrijwillig aangesloten werkgevers liften mee

- MVEV voor biometrische risico's
 - 1% of 25% van pensioenuitvoeringskosten
- Persoonlijke pensioenvermogens
- Solidariteitsreserve / risicodelingsreserve
 - 0% tot 15% totale vermogen
- Compensatiedepot

- Invaren: vermogen toedelen via value-based ALM of standaardmethode
 - Twee methodes voorschrijven leidt mogelijk tot discussies
- Value-based ALM
 - Simuleer FTK-contract, bepaal toekomstige uitkeringen inclusief indexatie
 - Inclusieve marktwaarde vormt ondergrens voor persoonlijk vermogen
 - Onverdeeld vermogen o.a. beschikbaar voor compensatie afschaffing doorsnee
- Standaardmethode
 - Technische voorziening, buffer gespreid toebedeeld over 10 jaar
 - Verschuiving van vermogen bij standaardmethode wordt begrensd

- Bij $DG > 105\%$ (meeste kans op soepele overgang)
 - Deel van vermogen naar solidariteitsreserve en compensatiedepot
 - Vulling reserve met meer dan 15% is tijdelijk toegestaan
 - Resterende vermogen wordt toebedeeld cf. standaardmethode
- Bij $100\% < DG < 105\%$
 - Max 5% van pensioenvermogens naar reserve of compensatie
- Bij $DG < 100\%$ (minste kans op soepele overgang)
 - Max 5% van pensioenvermogens inzetten voor evenwichtige transitie

- Compensatie ziet op gemiste toekomstige pensioenopbouw
- Compensatie per leeftijdscohort, niet op individueel niveau
- Compensatie moet voor 1-1-2037 zijn afgerond
 - Compensatie moet tijdsevenredig worden toegekend
 - Bij baanwisseling geldt compensatie vanuit nieuwe baan
- Tijdelijk 3%-punt extra premie-inleg fiscaal aftrekbaar

- Transitie moet evenwichtig zijn
 - Wijziging pensioenregeling, afschaffing doorsneesystematiek en invaren

- Maatstaf: verandering in netto profijt door transitie
 - Uitkomst hoeft niet nul te zijn, mits uitlegbaar

- Andere maatstaven, zoals uniform pensioenoverzicht (URM), zijn toegestaan
 - Eventueel ook compensatie via andere arbeidsvoorwaarden

- Transitie-effecten uitsplitsen naar leeftijdscohorten en deelnemersgroepen
 - Toetsing op individueel niveau niet verplicht

Contactinformatie

Naam: Marcel Lever

 06 52 48 58 56

 Lever@Pensioenfederatie.nl

Voordelen

- Stelsel ook van toepassing op de ingevaren aanspraken en rechten
- Eenvoud door het voeren van één regeling voor zowel bestaande als nieuwe aanspraken, naar deelnemers inzichtelijker en beter uitlegbaar
- Schaalvoordelen, o.a. bij beleggingen en risicodeling
- Mogelijkheid dubbele transitie (uitleg volgt later)
- Toekomstbestendig, hoe achterblijvende aanspraken af te wikkelen op termijn in oude toezichtskader?
- Complex om twee systemen naast elkaar te hebben (uitvoeringskosten, communicatie)

Nadelen

- Stelsel ook van toepassing op de ingevaren aanspraken en rechten (o.a. introductie marktrisico en mogelijk lifecycle beleggen)
- Evenwichtigheidsdiscussies, hoe verdelen we het vermogen?
- Bezwaar van deelnemers

Ons oordeel

- Doorgaans invaren de “logische keuze”
- De uitdaging is de communicatie:
“Overgang naar kapitaal is eng” met name voor pensioengerechtigden
- Communiceren over de uitkering voor en na overgang dus veel belangrijker!
Zolang deze niet daalt lijkt het verkoopbaar
- Invaren niet altijd logisch bij:
 - 1. Hoge dekkingsgraad
 - 2. Bijstortingsverplichting
 - 3. Ondernemingspensioenfondsen met IFRS/US-GAAP verplichting

Pensioenakkoord

Opmerkingen vooraf

Opmerking 1:

- Hoogte compensatie onduidelijk. Vooraf kan een scenario-analyse worden gemaakt, maar pas achteraf blijkt het werkelijke scenario
- => Het nieuwe stelsel geeft ex-post voor iedereen sowieso een ander pensioenresultaat
- Een juiste compensatie of verdeling vermogen bestaat dus niet, gestreefd moet worden naar een uitlegbare compensatie en verdeling

Opmerking 2:

- De huidige regeling kent verdelingsregels die dynamisch zijn gebleken in de tijd
- Een langjarige doorrekening tegen statisch beleid is hiermee niet realistisch, maar vermoedelijk “minst slecht”

Het hulpmiddel: Evenwichtige belangenafweging

- Artikel 105 :

“De personen die het beleid van een pensioenfonds bepalen of mede bepalen richten zich bij de vervulling van hun taak naar de belangen van de bij het pensioenfonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, de pensioengerechtigden en de werkgever en zorgen ervoor dat dezen zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.”

- Richt zich tot alle beleidsbepalers en medebeleidsbepalers

- Dus bijvoorbeeld ook leden RvT en BO
- Maar niet leden VO

- Evenwichtig ten aanzien van zowel pensioen- en aanspraakgerechtigden als werkgever(s)

- Intern toezicht is belast met toezien op evenwichtige belangenbehartiging bestuur (104) , maar is als medebeleidsbepaler ook zelf aan dat beginsel gebonden

Evenwichtige belangenafweging

Evenwichtigheid

- *Beslissingen door besturen:*
 - Hoogte premie
 - Hoogte korting en indexatie (onder randvoorwaarden wetgever)
 - Risico in beleggingsbeleid
 - Overgang nieuw pensioencontract (o.a. invaren, afschaffing doorsneesystematiek)
- *Beslissingen door wetgever:*
 - Minimale hoogte premie
 - Maximale hoogte indexatie
 - Hoogte rekenrente
 - Minimale hoogte buffers
 - Regels korting

Evenwichtige belangenafweging

Hulp: Definiëren principes voor invaren

Algemeen

1. Het vertrouwen in het pensioenstelsel mag op korte en lange termijn niet afnemen door de transitie
2. Proportionaliteit en solidariteit moet betrokken worden in de besluitvorming over de transitie. Een niet materieel offer door een grote groep kan grote nutswaarde hebben voor een kleine groep.
3. Het huidige pensioenbeleid kan als hulpmiddel dienen bij de verdeling van het pensioenvermogen, maar hoeft niet als vaststaand in de tijd beschouwd te worden. Een beleid wordt immers aangepast aan de omstandigheden, zoals bijvoorbeeld bij een hele lage of een hele hoge dekkingsgraad.

Artikel Judit Vennix, Sacha van Hoogdalem en Marc Heemskerk –Maatstaven uitgangspunten evenwichtigheid-2021

Evenwichtige belangenafweging

Hulp: Definiëren principes voor invaren

Herve Moulin beschrijft 4 principes evenwichtigheid:

- Exogene rechten: Marktwaardering. Vertaald naar pensioen dat je minimaal de waarde van opgebouwd pensioen krijgt
- Compensatie: De impact van een wijziging van de pensioenregeling bezien en daarmee de impact van afschaffen doorsneepremie
- Bij het beloningsprincipe wordt gekeken naar behaalde rendementen op ingelegde premies: dit komt overeen met wat we soms zien als generatie balans. Ook het inhalen van eventuele gemiste indexaties hoort bij dit principe.
- Het fitness principe gaat er vanuit dat jongeren meer bijstuurmogelijkheden hebben dan ouderen

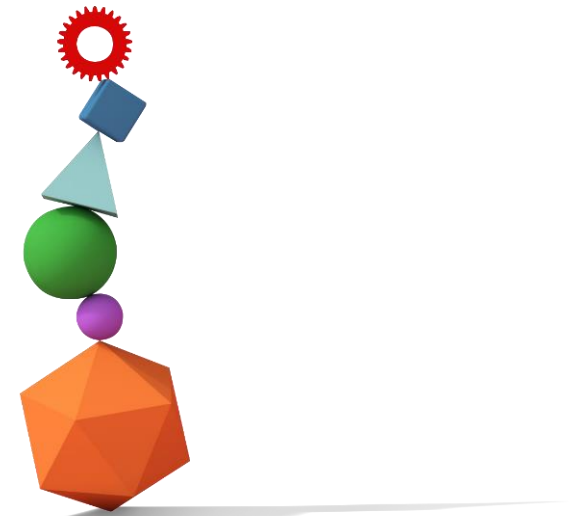
Artikel Agnes Joseph-Achmea – 10 december 2020

Evenwichtige belangenafweging

- Exogene rechten
 - De technische voorziening van de nominale aanspraken moet de basis zijn voor de waardetoekenning, omdat dit aansluit bij een waardering op basis van nominale zekerheid. Dit betekent dat bij een dekkinggraad van 100% of hoger, de technische voorziening hiermee voor een ieder de minimum transitiewaarde is
 - Deelnemers beoordelen de transitie niet in waarde, maar in de hoogte en de variabiliteit van hun (verwachte) pensioenuitkering. Er dient daarom oog te zijn voor de uitkering voor en direct na transitie voor m.n. (huidige en bijna) pensioengerechtigden, maar ook voor de verwachte ontwikkeling en de jaar-op-jaar risico's daarvan

Evenwichtige belangenafweging

- Compensatie
 - De compensatielast voor het afschaffen van de doorsneesystematiek dient zo evenwichtig mogelijk over alle generaties verdeeld te worden (pensioengerechtigden, actieven, slapers en toekomstige deelnemers).

Evenwichtige belangenafweging

- Beloning

Hoe wordt tegen het verleden aangekeken:

- In het verleden zijn beleidsbeslissingen genomen die de vermogensverdeling beïnvloeden, zoals het premie- en indexatiebeleid. Terugkijken naar de vermogensverdeling in het verleden is geen basisuitgangspunt voor de vermogensverdeling bij de transitie. De beleidsbeslissingen in het verleden zijn immers door het bestuur als evenwichtig aangemerkt, waardoor nu geen reden is tot extra compensatie van deelgroepen. Of
- Beslissingen uit het verleden worden meegewogen. Denk hierbij aan inkoop tegen lage premiedekkingsgraden, een lager dan geambieerde opbouw of het niet (volledig) kunnen indexeren

Evenwichtige belangenafweging

- Fitness
 - Een nadelig transitie-effect op korte termijn mag zwaarder wegen dan een nadelig transitie- effect op langere termijn, vanwege het handelingsperspectief van betrokkenen.

Masterclass invaren en evenwichtigheid

Sacha van Hoogdalem,
30 juni 2022

Proces van evenwichtige afwegingen

Begin met vaststellen van doelstellingen en evenwichtigheidsprincipes

Breng hier volgorde in aan, en spreek af waar grenzen liggen => Voorrangregels

Bepaal uitgangspunten en maatstaven die passen bij doelstellingen en principes

Bekijk naast wettelijke maatstaf ook eigen maatstaven

Analyseer gevoeligheden

Voorrangsregels

Vaststellen minimale
invaardekkingsgraad.

Hoe wordt tegen
compensatie afschaffen
doorsnee aangekeken?

Volgorde van
aanwenden van
eventuele buffers?

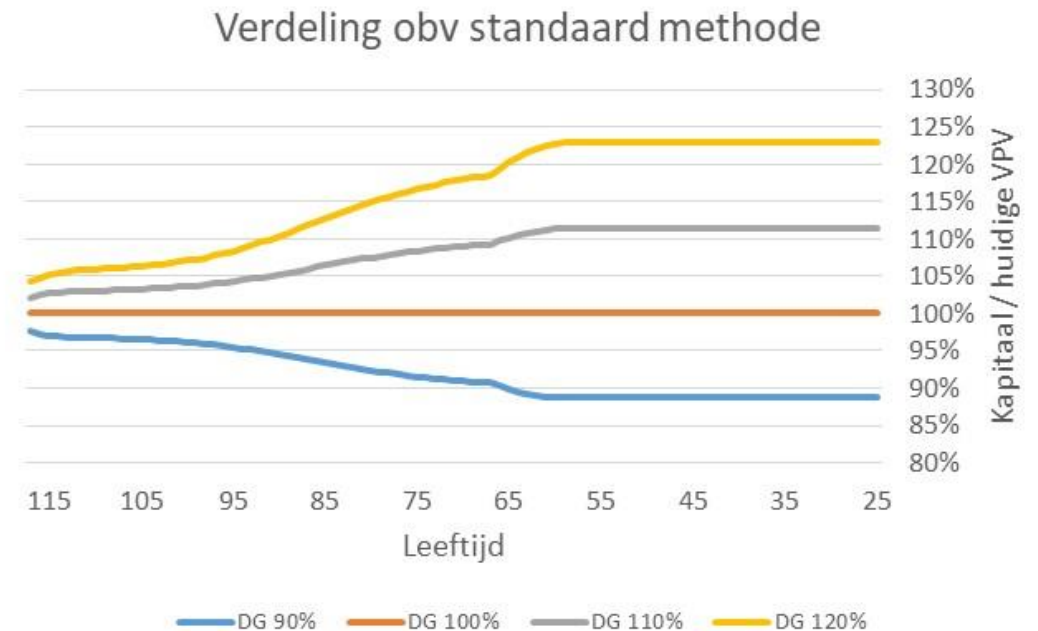
1. Minimale dekkinggraad voor evenwichtig invaren

Vanaf welke dekkinggraad is het niet meer evenwichtig om in te varen en waarom?

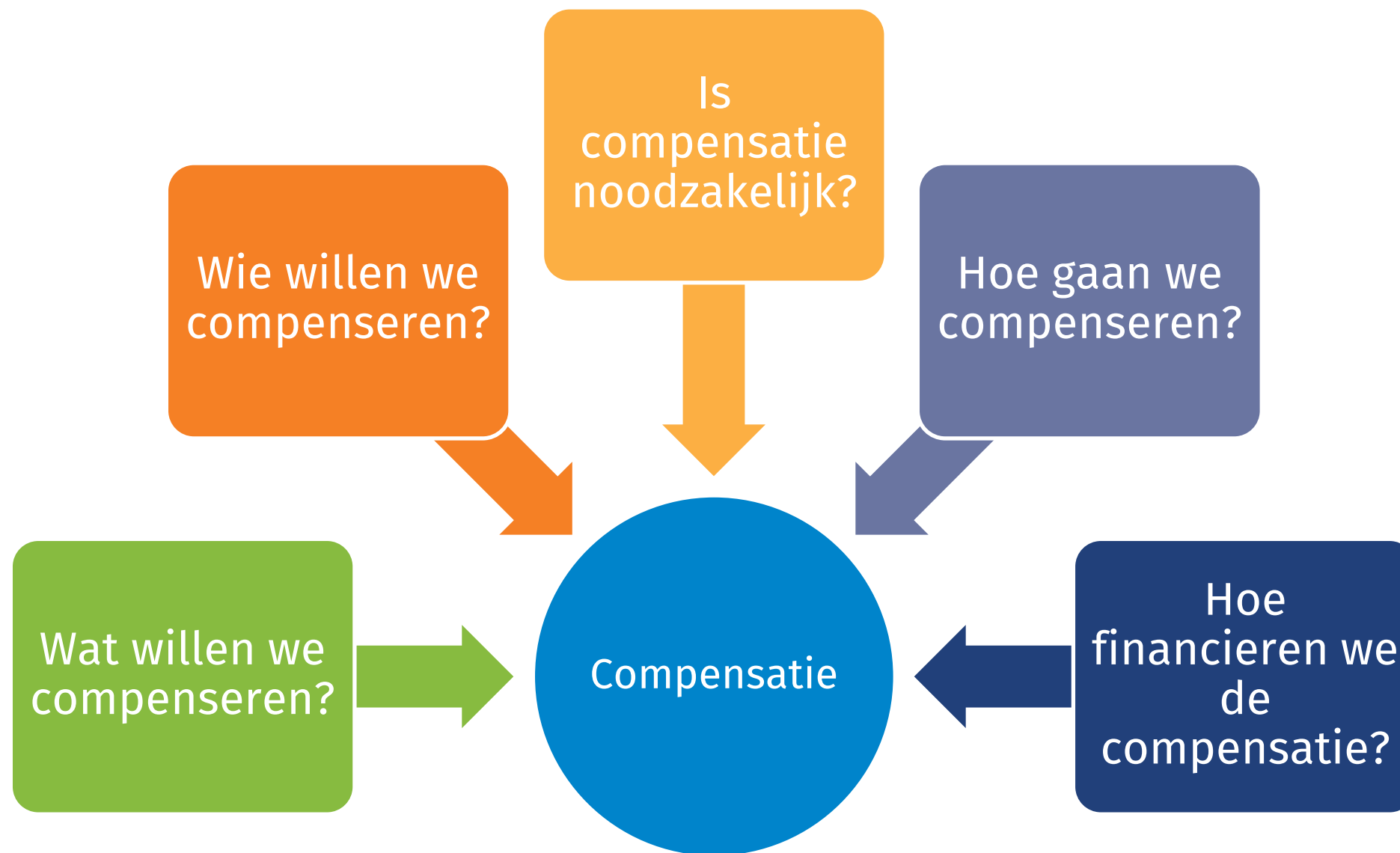
- Er moet voldaan zijn aan de wettelijke eisen m.b.t. waarde van opgebouwde aanspraken en het compensatievraagstuk (uitlegbaar in netto profijtveranderingen).
- Welke dekkinggraad is minimaal nodig om “zonder kleerscheuren” de transitie te doormaken
 - Is invaren bij een dekkinggraad lager dan 100% uitlegbaar?
 - Hoe het dekkingstekort te verdelen?
 - Welke maximale opslag op de RTS is uitlegbaar?
 - Hoeveel herverdeling maximaal toegestaan?
 - In welke mate is daling van lopende uitkeringen uitlegbaar?
 - ..

Hoe bepalen we de waarde van bestaande aanspraken?

- Huidige nominale toezegging: immers dat is minimaal toegezegd.
- Van wie zijn de buffers en het tekort? En hoe verdeel je die evenwichtig?
- **Standaard methode:** Is deze methode ook wenselijk bij hoge dekkinggraden?
- **Value based methode:**
 - Waardeert indexatie- en kortingsopties mee.
⇒ Zijn resultaten uitlegbaar?
- Of zijn er nog andere methodes?

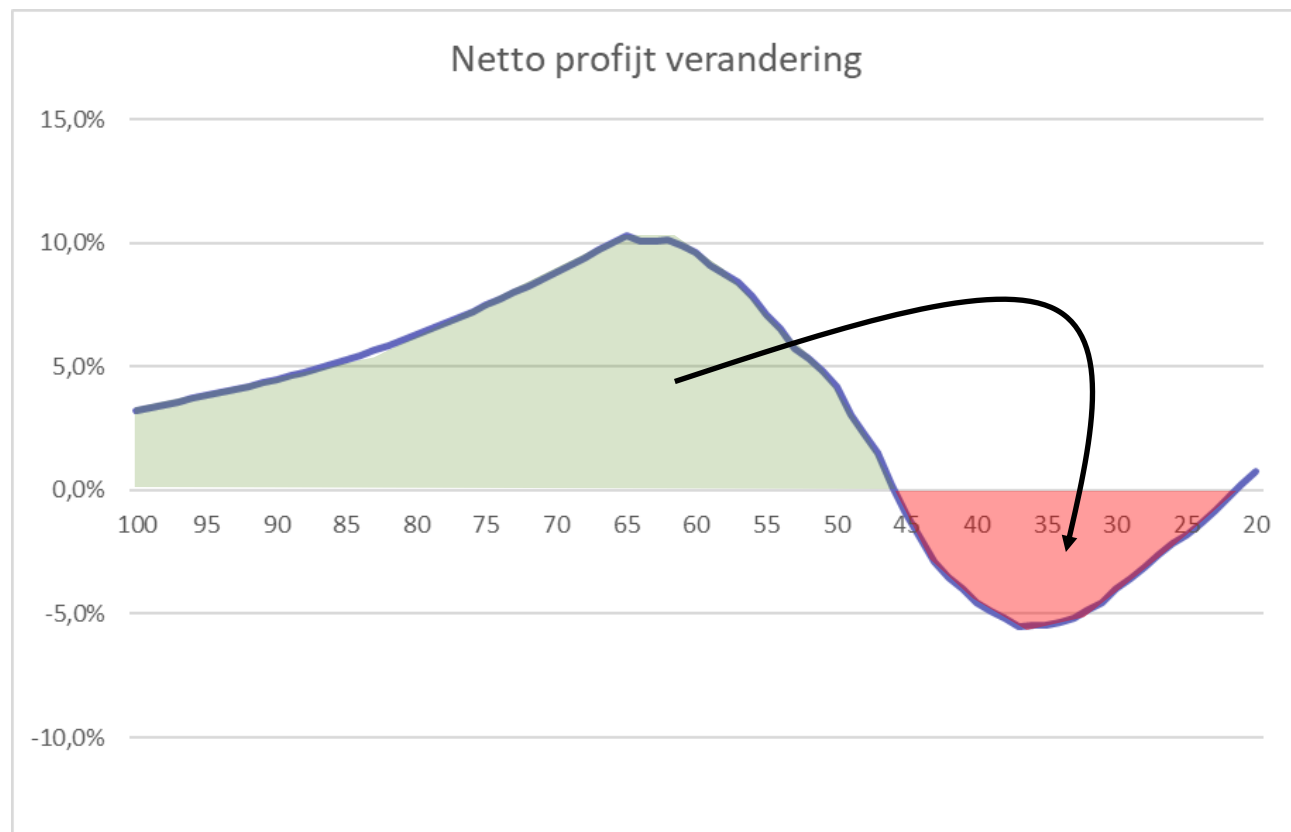

2. Vaststellen principes compensatie

2. Vaststellen principes compensatie

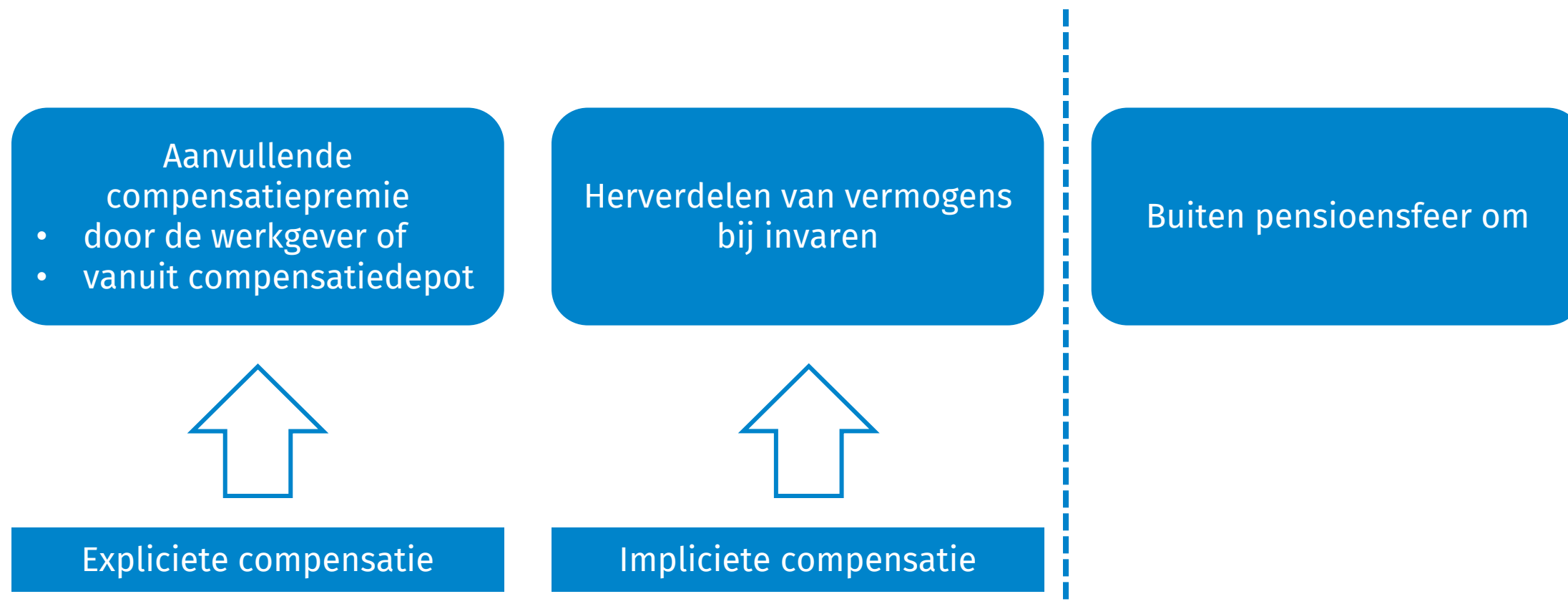
Is compensatie noodzakelijk?

- Via Netto profijt verandering wordt in beeld gebracht welke generaties door de transitie er in waarde op voor- of achteruit gaan.
- Dit is één van de toets elementen.
- In welke mate mag of willen partijen nettoprofijt “gladstrijken”? En welke middelen zijn hiervoor

3. Vaststellen principes compensatie

Hoe financieren we de compensatie?

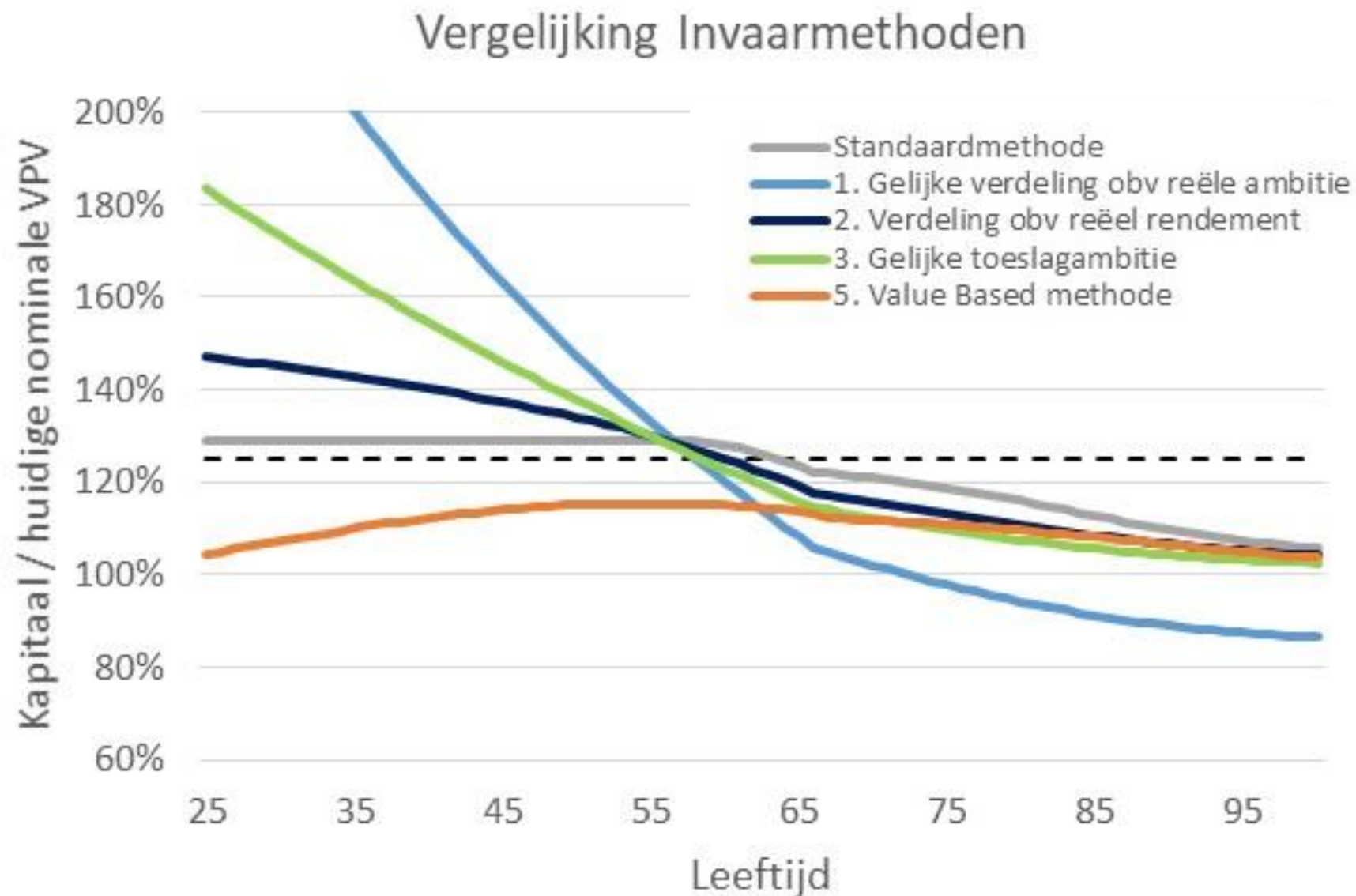

4. Hoe het vermogen boven de minimale invaardekkinggraad te verdelen

- Retrospectief toedelen van vermogen:
 - Repareren van gemiste indexaties
- Prospectief toedelen van vermogen:
 - Inzetten om gelijke mate van koopkrachtbehoud te kunnen realiseren
 - Wel of geen rekening houden met risicocapaciteit van generaties (ofwel welke risicopremies inrekenen)

Voorbeeld: Evenwichtigheid bij invaren

Vaststellen invaarmethodiek (II)

Proces van evenwichtige afwegingen

Begin met vaststellen van doelstellingen en evenwichtigheidsprincipes

Breng hier volgorde in aan, en spreek af waar grenzen liggen => Voorrangregels

Bepaal uitgangspunten en maatstaven die passen bij doelstellingen en principes

Bekijk naast wettelijke maatstaf ook eigen maatstaven

Analyseer gevoeligheden

Contact me

Sacha van Hoogdalem

Managing Director

 +31 (0) 6 55 85 21 45

 Sacha.vanHoogdalem@ortec-finance.com

www.ortecfinance.com

Rotterdam
Pfäffikon

Amsterdam
Toronto

London
Melbourne

- Terugkijken
- Evaluatie
- Dank voor het kijken!

Contactinformatie

 070 76 20 220

 masterclass@pensioenfederatie.nl